

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

„Unum est necessarium“

Vifornița sângelui sbiciuit de patimă, pornirea vijelioasă a neamurilor după viață nefecată în obezile convențiilor celor puternici, a prilej în sufletul omului o «haotică varietate» de idei și sentimente, de doruri și îndemnuri, de poftă și voințe, care amenință să-l distrage, să-l împrăștie, să-l pulverizeze. Legăturile cu marile adevăruri ale vieții, cu adevărurile veșnice slăbesc zi cu zi, îndoiala se furșază în oase, spaima și groaza se înstăpânesc asupra individului. Și omul orfan de țință, se muncеște din greu să-și târde viața pe drumurile încălcate. —

Unum est necessarium! Un singur lucru e de trebuință: Nădejdea. Nădejdea în veșnicia adevărului și în biruința binelui. Ea e munca mistică a minții asupra arătatilor din lume dornică să le cunoască și simțească în marea lumină a vieții, ea însemnează «cerească rânduială, supunere la înțelepciune».

Nădejdea luminează căile gândului, îmbie voinții razim și sentimentului farmec. Ea adună sufletul cu chemări tainice, îl mântue din vârtejurile de pierzare, îl pune în atingere cu faptul lumii, cu viața adevărată, ne deschide ochii ca să privim veșnicia în față și direcționează toate îndemnul pe un singur drum, către ideal.

Sub vraja nădejdi încetează haotica varietate și încrucișare nebună care apropie sufletul de tâmpire, de ruină, de moarte.

Și omul trebuie să aibe o nădejde. Dar ea nu mântue numai sufletul singuraticului, ci și sufletul mulțimii.

Plăzmuște unitate de vederi, de simțiri și de voințe. Și unde-i unitatea aceasta, se deschide drum nou pentru slujirea legii sfinte și moralul se întărește. Aceasta-i forța de căpetenie, căci lumea nu se cărmuște de puterea materială, ci de cea morală.

Și noi avem cea mai mare trebuință de unitate. Avem trebuință ca să piară nevolnicia minții strâmte și a patimei mărunte, să piară a «pizmei răutate», care ne-a prăpădit în atâtea rânduri norocul.

Lipsa nădejdi e lipsa unității, iar lipsa unității apropie nenorocul de prag și cheamă răsbunarea lui Iehova. Căci Dumnezeu ceartă pe frații cari se ceartă între olaltă și-i pedepsește cu mulțime de rele.

Solidaritatea e cerească rânduială și supunere la înțelepciune, iar drept răsplătă Dumnezeu mântuirii înaltă rostul celor înfrățiți prin dragoste, dela întunec la lumină.

Proclamația slavilor de sud. Consiliul național sudslav a ținut în Zagreb, în 19 i. c., după amiază o ședință, în care s'a primit proclamația către toate popoarele sudslavice. Proclamația stăruiește, ca pe temeiul dreptului de dispunere al popoarelor asupra sorții lor, să se înființeze fără amânare statul național sudslav independent pe teritoriul locuit de sloveni, croați și sârbi, fără privire la hotarele de stat sau de provincie.

Consiliul național ține că manifestul imperial nu este îndestulător. Consiliul are pretensiuni și asupra orașului Fiume; italienii însă cer pentru orașul cu port de mare drepturi separate, fiind «corpus separatum», și nu se învoiesc ca Fiume să aparțină statului nou croat sau al sudslavilor.

Retragerea guvernului Wekerle

Orașul Fiume ocupat cu forța de un regiment croat. — Nou guvern ungar alcătuit din toate partidele.

Din Budapesta se anunță în 23 i. c.: În vreme ce vorbea în cameră deputatul Aladár Balla, a intrat în sală contele Mihail Károlyi și a predat lui Balla o telegramă să o citească parlamentului. Telegrama spune, că regimentul de infanterie nr. 79, un regiment croat, a pătruns deminea la 9 ore în casarma de honvezi din Fiume, a desarmat pe honvezi și a ocupat orașul. Conducătorul parchetului este arestat, prizonierii din temnițe sânt liberați, iar poliția orașului după o scurtă și aspră luptă este biruită. Gara a fost ocupată, șinele înlăturate. Guvernorul Jekelfalussy a cerut telefonic ajutor militar.

Citirea acestei telegramme a fost primită cu strigăte sgomotoase de indignare. Președintele suspendează ședința.

După redeschidere, ministrul președinte Wekerle, într-o cuvântare mai lungă, declară: Situația de acum cere unirea tuturor puterilor naționale. De aceea cabinetul său se retrage și propune Majestății Sale formarea unui guvern, care să cuprindă în sine toate partidele camerei, precum și grupurile politice în afară de parlament. (Aprobare la partidul Károlyi). Părerea noastră este, că aceia cari până astăzi au fost contrari lărgirii dreptului electoral, acum să-i aducă sprijinul lor. Datoria noastră cea mai grabnică este încheierea păcii, asigurarea granițelor țării și revocarea în patrie a tuturor soldaților aflători afară din țară.

După cuvântarea lui Wekerle, ziaristii opoziționali fac întreruperi, cerând libertatea presei și încetarea cenzurii.

Un comunicat din Budapesta, din 24 i. c., spune, că s'a restabilit deplin ordinea în Fiume. Trupe ungare au intrat în oraș și au respins cu totul pe răsculați. Astfel revolta croată n'a reușit.

S'a retras și Burian. Majestatea Sa Monarhul a primit demisiunea ministrului de externe, a contelui Burian, și a numit în locul său pe contele Julius Andrássy.

Convorbiri religioase cu poporul^{*)}

Domnul ridică pe cei surpați, Domnul iubeste pe cei drepti, Domnul păzește nemernicii.
Psalm 145, v. 8.

Războiul nimicește nu numai partea pământească a omului, dar aduce schimbări și în felul de a gândi și a crede.

Când s'a început încăierarea cea mare, ce pare a se apropia de sfârșit, fior rece, sau cum zice Evangelia, «sabie a trecut» prin inima noastră a tuturor. Fiorul ne-a făcut apoi mai creștini, de cum eram înainte vreme.

^{*)} În cursul războiului au pătruns în popor multe idei ireligioase cu putere distructivă. A le combate e datoria noastră, a clerului; pentru că prevăd că chestia religioasă va ridica după război mari valuri. Incep deci cu convorbirile acestea religioase, care din când în când le voi continua. Va fi bine să avem literatură religioasă cristalizată, când chestia va fi deplin actuală. Convorbirile se pot citi și explica poporului, cum fac și eu.

FOIȘOARA

Pace

Cad frunzele de toamnă 'ngălbenite.
Și peste noi se lasă sfânta pace...
Sub scutul alb al iernii nou sosite
In somnul ei adânc natura zace...

Doar numai moartea merge să cosască
Din rândul celor mulți fără de nume,
Cari luptă pentru legea strămoșască,
Și pentru ca să pună pace 'n lume.

Ioan Berghia.

Bătălia de pe Mestecăniș

— Amintiri din război —

Din toate luptele ce s'au dat în munți, cea de pe pîscul Mestecăniș, în Bucovina, a fost cea mai înverșunată și mai sălbatică.

A ținut puțin, dar a întrecut în jertfe de vieți omenești lupte care au ținut săptămâni.

În dimineața unei zile de August, de pe toate văile din fața noastră încep să curgă lovituri rare, întrerupte de salve de baterii, în vreme ce pe deasupra virau

avioanele de regulare a tragerii. Un început de mare luptă modernă, după care urmează potopul de șrapnele și obuze de toate calibrele.

Trăsnetele aerului n'au doborât nici odată așa de crunt un copac, cum au doborât obuzele mașinilor infernale o pădure mândră de brazi seculari. Dintr-o lovitură se vedeau căzând 5—6 trunchiuri tăiate dela jumătate, despicate în două de sus până jos, ori scoase din rădăcină și aruncate departe.

Izbiturile ghiulelelor și trântirile arborilor unui peste alții aduceau moartea oricărei viețuitoare, care s'ar fi adăpostit sub această vijelie a iadului, făcut de mâna omului mai grozav de cum l-a putut închipui mintea lui.

Focul aruncat învăluea pîscul, dealul întreg și dincolo de el în spatele frontului nostru, acoperind cu un fum gros toate cărările, pe unde ni-ar mai fi putut veni vre-un ajutor dela ai noștri.

După câteva ore creasta muntelui se descopere; bombardamentul încetează. Pădurea nu mai există, iar pământul e scormonit adânc și aruncat peste trunchiurile căzute. Cine mai putea crede că, în această clocotire de pământ fărâmițat, să fi mai rămas de strajă al poziției vreunul din sol-

dații cari avuseră ordin să o apere? În primul rând n'a mai crezut-o dușmanul.

Focul artileriei lui începe să se lungească spre spatele fostelor noastre adăposturi; curgea pe pantă în jos cum curg torențele care inundă câmpiile și târăsc totul la vale. Inapoi la valuri dese de oameni veniau să culeagă roadele și să calce peste trupurile alor noștri. Dar asta nu se putea!

Din pământ au răsărit la loc vitejii noștri, cari n'au vrut să se lase târați în jos de marea de foc. Unii ținând în brațe câte un copac, pe care soarta îl hărăzise să dea mărturie vremilor viitoare, că acolo a fost odată o pădure seculară, alții strecurându-se printre obuze în gropile lor adânci, mulți fiind ținuiți locului de vreun buștean, de sub care nu-și mai puteau scoate picioarele sdrumicate; toți își îndreaptă armele spre hoarda, care înainta îmbătăită de bucuria măcelului. Mitrălierele se scutură din țărână, toacă și seceră din nou.

Un prim val cade. Altul trece peste cadavre și lungește podul de leșuri. De departe, de jos, se văd alergând companii peste companii în ajutor. Artileria noastră le trăsnește în plin.

Un moment e liniște pe creastă; în

față și în spatele dealului fumegă și trăsnește; în față focurile artileriei noastre cad fără încetare, în spate focurile artileriei lor. De sus se văd cum ies flăcările și se aud cum șuera prin văzduh ghiulelele. Batalioanele de muscali din față, care îndrăneau să iasă de prin viroage, erau trântite pe loc; ce mai rămănea din ele, se împrăștia ca fumul dus de vijelie.

Nu reușiră. Necazul nesuccesului, al pierderilor și al neputinței fac să răsune mai departe și mai cu furie bubuitul mașinelor morții, tot mai regulat, tot mai în van, căutând când bateriile noastre, când posturile de comandament. N'au mai avut curajul să pornească din nou la atac; bombardamentul se rărește și încet, încet se întinde liniștea.

Dar către seară, danțul morții reîncepe. Creasta muntelui se aprinde. Cu cât se întuneca lumina soarelui, cu atât părea mai vie lumina de pe dealul aprins, din care săriau scânteii mai mari de felurite culori. De două ori a pornit la atac puhoiul muscălesc, dar de două ori a fost prăvălit la vale. Și măcelul acesta durează până târziu către miezul nopții.

După această rezistență supraomenească, trupele noastre de pe pîsc nu mai puteau fi lăsate în bătaia tot mai precisă

Atunci a fost, că au deschis ușile bisericilor și cei ce în toată viața lor nu și-au adus aminte de Dumnezeu, rugându-se și ei înaintea altarului și zicând: «Doamne, Doamne!» Se părea în adevăr atunci, că războiul dă puternice rădăcini credinței în Dumnezeu.

Inșelătoare părere! Creștinii de ocazie, să zic așa celor ce numai de frică țin la lege, văzând că războiul n'a încetat, ba merge înainte și înghite tot mai multe vieți, văzând că rugăciunea lor nu prinde, — s'au des-gustat și au revenit la obiceiul lor, de a nu mai umbla la biserică, de a nu se mai ruga. Și-au zis: «Rugăciunea e deșertăciune. Prinșii în vârtejul războiului tot atâta scăpare au, de se roagă, ori de nu se roagă!»

Astfel răceala față de Dumnezeu și-a luat la ei cursul avut înainte de război. Și nu numai creștinii de ocazie au rămas reci, ci răceala lor s'a lipit și de cei ce până aci nu suferau de boala necredinței. Chiar partea cea mai sănătoasă a poporului, — țărani, — chiar ei au început a se molipsi.

Nu de mult am avut ocazie a convorbi cu un fecior de țăran, ostaș întors dela război; va să zică persoană care a luat parte la lupte și cunoaște bine primejdiile prin care trece războinicul. Îl știusem de acasă bun creștin și îl întâmpin cu vorbele: «Bine că te-ai adus Dumnezeu acasă!» Vă veți mira, aflând răspunsul ce mi l-a dat la întâmpinarea creștină. Iată ce mi-a răspuns: «Nu Dumnezeu, părinte! ci doftorii m'au scăpat dela moarte!» Și fără a da răgaz la alte vorbe, prinde a-și povesti viața din tabără: «Și-a pierdut picioarele, brațul; ba niște granate i-au mutilat și strivit cu totul corpul. Nu i-au fost scutite nici părțile din lăuntru. Întreg lăuntru s'au sdruncinat... Ajuns în spitale, doftorii au făcut minunea, că i-au operat măruntaiele, i-au întregit carnea și pelea feței cu altă carne vie și proaspătă din alte părți ale trupului său, apoi i-au pus picioare măestrite, braț, și încheie: «Iată-mă, om aproape cum am fost înainte de bataie!»

V'am adus cazul ostașului, fiindcă cum zic, în zilele noastre și alți mulți judecă și cugetă așa. Mă tem, că poate și unii din voi împărtășesc vederile nelegiuitorilor, cari țin, că nu Dumnezeu vindecă, ci doftorii. Graiul ce tot mai mare curs își face în popor: «*Medicul cutare m'a scos dela moarte*» și «*Cutărui și cutărui am să-i mulțămesc, că mă aflu în viață*», —

cu drept cuvânt ne întărește în prepusul, că oamenii își uită ușor de Dumnezeu, și toată nădejdea vieții și-o întemeiază pe iscusința persoanelor lumefști. Dau și eu, cu toată tăria o spun, dau toată cinstea măestriei doftorești și pe tot sufletul îl îndemn a se căuta în orice boală a sa cu doftorii, fie și mică, pentru că, da, doftorii multă lume scot din gura morții ce ne pândeste la căpătâiul patului. Nu vreau însă, ca în fața doftorilor pământești să uităm pe doftorul cel mare, care e Dumnezeu; de aceea ridic cuvântul meu aci în fața voastră, ridic cuvânt ca să vă arăt adevărul cel mare ce se cuprinde în cuvintele psalmistului: «Domnul ridică pe cei surpați, Domnul iubește pe cei drepti, Domnul păzește nemernicii» (Ps. 145, 8); ridic cuvânt ca să ridic și privirile voastre din nou spre Cel dela care vine toată darea cea bună și tot darul desăvârșit, ca astfel să vă întăresc în credința străbună, rămasă nouă moștenire dela înaintașii noștri trecuți de pe aceste plaiuri.

Deci să luați aminte și să nu fiți străini darului ce izvorește din cuvintele mele, cuprinzătoare de cea mai înaltă și curată filozofie — credința, care o numim și *înțelepciunea vieții*!

Rămân la ostaș, căci cu mult mai bine puteți urmări cele ce vă spun, dacă le leg de cazul acesta.

Ostașul, vădit surprins de efectul ce vorbele sale au avut asupra mea, îmi sta uluit în față și aștepta oarecum lămuriri dela mine. Îi și pun întrebarea: «Spune-mi, fiule, din ce ai cunoscut tu, că pe tine doftorii și nu Dumnezeu te-a vindecat? Vezi eu nu cred! Dumerește-mă!»

S'a încurcat puțin, ca omul ce se prinde în laț și vrea să iasă teafăr din încurcătură. S'a recules însă și după puțină cugetare îmi răspunde: «Prea mă ispitești, părinte, cu întrebarea adâncă ce mi-o pui! Nu mă dau totuși în lături; vei afla dela mine ceea ce dorești. La credința, că doftorii m'au vindecat și nu Dumnezeu, fără încunjur mărturisesc, am ajuns așa, că din câte lupte grele am avut, în nici una n'a fost cu mine Dumnezeu. De eră cu mine, trebuia să mă apere de gloanțe și de rane, ori dacă nu m'a apărut, îndată după rănire trebuia să-și pună mâna pe mine, să curețe ranele, cum doftorii le-au curățit, și să-mi pună părți sănătoase în locul celor stricate de șrapnele, cum mi-au pus doftorii; cu un cuvânt trebuia să mă vindece, cum m'au vin-

decat doftorii. N'a venit la mine Dumnezeu, nu m'a vindecat; prin urmare *cei ce m'au vindecat* sânt binefăcătorii mei».

E oare îndestulitor răspunsul ostașului? Se poate primi fără contradicție?... Inși-vă puteți răsturna dovezile așezate pe temelie de nisip, îndată ce vă veți da bine seamă, că ce vrea să zică ostașul. El își închipuiește pe Dumnezeu, ca un fel de persoană lumească, care ia parte la toate întâmplările omenești și dirige oamenii, cum se dirig păpușile. Oare așa să fie Dumnezeu? E slugă, e supus nouă? Trebuie să țină socoteală de toate dorințele noastre?

Fiind Dumnezeu slugă nouă, iată ce s'ar întâmpla: Voința și persoana ar trebui să și-o împartă în mii și milioane de părți, căci milioane de oameni vin cu miliarde de cereri, minut de minut, către Dumnezeu. Unul vrea mărire, altul frumusețe, al treilea bogăție, al patrulea desmerdări; unul e la un capăt al lumii, altul la celălalt capăt. Dumnezeu neconținut ar trebui să îplinească cereri peste cereri. Și nici n'ar fi greu a împlini cererile, dacă ele nu s'ar încrucișa. Cele mai multe cereri însă se contradic. Ostașul nostru de pildă a cerut, ca Dumnezeu să vină la dânsul, ear pe contrarul, căruia dânsul i-a cauzat ranele mortale, să-l lase în agonie, să moară și să nu-i stea nici când împotriva. Contrarul, la rândul său, de bună seamă a avut aceeași cerere față de contrar; pentru că dacă de ambe părțile se ridică din nou, nici o oaste nu poate învinge, prin urmare nici războiul nu se poate sfârși. Pe care parte să stea Dumnezeu? Și unii, și alții cer ajutorul pentru ei, și contra dușmanilor!

Câți furi și spărgători nu au în gură pe Dumnezeu, ear în mâni ferul cu care stâng viețile nevinovate!... Numai păgânii vechi aveau zeii lor, cari se grupau, după cum se grupează astăzi taberele contrare. Gruparea aceasta a adus însă mai mult rău, decât bine în lume. Păgânii au înțeles deșertăciunea credinței lor, au părăsit idoli cu patimi omenești și s'au întors la credința unui singur Dumnezeu, predicat de patriarhi, proroci și pe urmă de însuși Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Dumnezeul acesta nu mai e ființa cea cu însușiri omenești, cum au fost idoli formați din argint și aur, ci e Dumnezeul tuturor care șade pe scaunul mării, încunjurat de cetele Hruvimurilor și Serafimilor și preamărit în cântările lor, cari neconținut li strigă:

«Sfânt, sfânt e Domnul Savaot, plin este cerul și pământul de mărirea Lui».

Un așa Dumnezeu a cunoscut Moise prorocul, când graiul Domnului către dânsul așa ni-l redă: «Nu vei putea vedea fața mea, că nu va vedea-o omul fața mea și să fie viu»... (Eșire 33, 20-23). Și evangelistul așa Dumnezeu cunoaște când zice: «Pre Dumnezeu nimeni nu l-a văzut nici odinioară (Ioan 1, 18)».

E firesc, ca Dumnezeu să fie ființă prea înaltă, care tronează în cerul mării, pentru că numai așa poate sta mai pe sus de veleitățile omenești și poate țineă cumpăna dreptății în mâinile neprihănite și numai așa poate fi ținta cea mai înaltă, idealul vieții omenești. Un Dumnezeu, care continuu se mestecă printre oameni și continuu dirige după pofta unora ori altora, nu mai e Dumnezeu. De un așa ideal stă departe și *filozofia omenească*, căci nici mintea nu poate fi îndestulită, când nu-și are idealul desăvârșirei, și nici în un fel nu și-l poate închipui.

Mintea va să zică ne spune, că Dumnezeu trebuie să fie o ființă de tot înaltă, care în afară de legătura sufletească, nu are nimic cu noi. Îndată ce Dumnezeu nu ar avea voință mai pesus de a noastră, nu ne-ar putea liniști și mulțămii sufletește, nu ni-ar putea fi Dumnezeu.

Sânt, adevărat, între noi filozofi, cari nu-și bat capul cu înălțimile, a căror judecată nu se ridică mai pesus de vederea ochilor trupești. Aceștia nu se îndeletnicesc cu nici un fel de întrebare ce trece preste viața lor de toate zilele. Puteți oare găci cine sânt aceștia? Din șirul filozofilor acestora, numiți și filozofi materialisti, se recrutează toți făcătorii de rele, — anarhiștii, comuniștii, ori cum li se mai zice. Neavând viața lor țință mai înaltă, muștrarea conștiinței caută a o amorți, înotând în apele tuturor plăcerilor ce le dictează poftele, căci poftele, dacă li se dă curs liber, — roesc din om mai altfel, cum ies primăvara roii din stupul bine hrănit. În astfel de ape înotă de un timp încoace bietul ostaș din vorbă, și de aceea s'a fost depărtat de idealul vieții, de Dumnezeu.

Voi însă, iubitorilor! tocmai fiindcă țineți la cinste și la purtări alese, care singure înaltă pe ori care om, să nu intrați în apele acestea, ca să nu intrați în luptă cu propria voastră conștiință, care de bună seamă v'ar muștră, dacă ați părăsi cumva idealul creștin, care e Dumnezeul creștinilor, descoperit nouă prin Domnul Isus Hristos...

Germania către Wilson.

După lungi sfături, Germania s'a decis să se acomodeze împrejurărilor și să trimită lui Wilson un răspuns, care nu poate fi învinuit de lipsa cumpătarii. Nota germană, datată din Berlin 20 Octomvrie 1918 și semnată de secretarul de stat al afacerilor străine Solf, *împlinește partea cea mai mare a dorințelor* prezidentului Wilson. Prin urmare, din parte germană nu se face imposibilă continuarea tratativelor începute prin ofertul nostru de pace. Se speră, că răspunsul Germaniei va avea bun efect și în America.

O nouă notă a prezidentului Wilson către Germania

În răspunsul din 23 Octomvrie 1918 al departamentului de externe din Washington, secretarul de stat Lansing, în numele Prezidentului Wilson, zice că Statele Unite pot să facă propunere aliaților săi numai pentru un armistițiu, prin care să se facă *imposibilă reluarea ostilităților din partea Germaniei*.

Este clar, — spune nota americană, — că autoritățile militare ger-

și mai violentă a tunurilor dușmane. S'a dat ordin să se adăpostească înapoia dealului.

Unul câte unul s'a lăsat să alunece pe panta prăpăstioasă până la câteva zeci de metri, unde s'au oprit acățăți de tufșuri, sprijiniți de trunchiuri căzute, ori pironiți de stânci, scrâșnind de dorul răsunării. Și așa au petrecut toți noaptea asta grozavă tupilați. Glasuri tainice din pământul strămoșesc, sângele camarazilor amestecat cu țărâna frământată de pe acest mormânt uriaș, au vrăjit sufletele eroilor și au înălțat trupurile lor obosite și nu le-au lăsat să alunece mai departe. E simbolul cel mai sublim al apărării pământului patriei de un neam, care nu vrea să moară aiurea, dacă îl este scris să moară.

A doua zi de dimineață, pe creastă se găseau trupe proaspete rusești. Inviorați de soarele dimineții, soldații noștri, uitând orice oboseală, pornesc fără șovăire la contraatac. Acum e rândul artileriei noastre să arunce focul între dușmani, și dealul rourează de sângele liftelor străine. Tipetele celor cari știu să cânte triumful mașinelor, dar cari nu pot înfrunta lupta dreaptă, egală, umpleau văzduhul. Intr-o oră creasta fu curățită și rândurile soldaților noștri se strânseră înapoia obuzelor, care goniau

din urmă turma îngrozită. Poziția fu recucerită.

După două ore de zăpăceală a dușmanului, tragedia se începe. De 5 ori în cursul zilei, creasta a fost când în mâinile noastre, când într'ale lor. Doi comandanți de batalion cad răniți: însuși comandantul regimentului e atins de o schijă, dar nu-și părăsește tovarășii de luptă.

Comandantul bateriei de munte, care venise personal cu 2 tunuri, la câteva sute de metri în spatele liniei, spre a izbi mai în plin pe cei ce încercau să urce creasta, este rănit grozav și părăsește cu lacrimi în ochi pe tunarii săi. Cad ofițeri și soldați; nimeni nu suflă un cuvânt și nu șovăește. Ear de sus vine porunca nestrămutată a comandantului diviziei, care intrupează în acest ceas porunca cea mare a patriei de a ne apăra pământul, vine porunca să nu părăsim poziția. Și n'am părăsit-o.

Dela miezul nopții am fost stăpâni pe toată creasta, și n'am mai coborât de pe ea. Până la ziuă atacurile desperate ale dușmanului nu ni-au dat răgaz. Ear dimineața soarele ni-a arătat coasta și văile din față pline de cadavre muscălești; nici o mișcare, nici o viață. O săptămână întreagă am avut pustiu în față.

Astăzi Mestecănișul e golaș, despoiat

de pădurea sa verde de brad, acoperită de trunchiuri de copaci sfărâmați și de spărturi de obuze.

Așa cum e ciuruit, Mestecănișul va cânta de aici înainte, sinistru, cântecul de moarte al dușmanilor, cari au cutezat să intre în valea Bistriței.

V. N.

Sonet

*Ne-am întâlnit, — nu ca odinioară!
N'ai stat cu mine 'n drum de-o vorbă bună.
Ori nu mai vrei s'ascuți, ce vrea să-ți spună
Un muritor, ce 'n lumea lui te adoară?*

*Te ai dus nepăsătoare, fără milă,
Pe lângă cel ce te-a cântat regină
În pribegia lui de sbucium plină.
Cum te-ai schimbat de eri pe azi, copilă!*

*De ce-ai aprins durerile 'ngropate,
Când nu mai am de mult eu sărbătoare,
Ș'acum, acum, și ceasul morții bate?*

*Azi te văd, că tu ești încă 'n floare.
Eu, obosit de atâta ani în spate,
Mi-aștept s'apună cel din urmă soare.*

Ioan Berghia.

mane au să se supună voinței poporului german, și că puterea regelui Prusiei de a controla politica imperiului este încă nesguduită, și că militarismul hotărâtor se găsește tot în mâinile acelora, cari au fost până acum domni în Germania. Popoarele lumii nu pot avea nici o încredere în vorbele oamenilor, cari au stăpânit până acum asupra politicii germane. Guvernul american declară, că nu poate intra în tratative de pace, decât numai cu reprezentanții poporului german, și nu cu stăpânii militari, nici cu autocrația monarhică de acum a Germaniei.

Naționalitățile și contele Mihail Károlyi. Despre consfătuirea contelui Károlyi cu frunții slovaci se vestesc următoarele: Conducătorii partidului național slovacesc au declarat contelui Mihail Károlyi, că din partea lor este exclusă orice acțiune în interesul alăturării slovacilor la democrația și social-democrația ungari. Politica lui Károlyi nu este simpatică slovacilor și ei n'au încredere într'însa.

Independența Ungariei. Maiestatea Sa a aprobat propunerile cabinetului Wekerle privitoare la independența Ungariei, atât cu raport la afacerile externe, cât și la armata ungară, precum și la toate chestiunile economice ale țării.

Camera ungară

Declarația slovacilor. — Alte ședințe.

Ședința din 19 I. c. Deputatul Ferdinand Juriga a citit în ședința aceasta declarația «consiliului național slovac». Declarația, în părțile principale, este analogă cu a românilor și cere: dreptul de a dispune de sineși, creșterea unui comunități de stat deosebit pe teritoriul propriu, apărarea intereselor nației slovace prin reprezentanții săi la congresul de pace.

Din vorbirea deputatului Juriga publicăm, după ziarele budapestane, următoarele:

Războiul are două aripi: democrația și dreptul popoarelor de-a dispune de sineși. Aceste două puteri, una fără alta, nu sânt complete și nu se pot închiplu. Fără drept de-a dispune de sineși nu există democrație. Noul spirit va face rândueală în lume. Vorbitorul citează un vers în limba slovacă, și protestează ca față de dânsul să se folosească în cameră, chiar și din partea miniștrilor, un ton atât de agresiv, cum s'a întâmplat în ședința de ieri. Aceasta nu poate duce la bunăînțelegere acum, când ne apropiăm de pace. Sistemul vechi a fost un sistem al siluirii. Acum scopul final este fericirea omenimii întregi. Wekerle a vorbit — zice Juriga — întocmai cum vorbește un dascăl bătrân către copii. Durere, poporul maghiar, bun de inimă și ușor crezător, poate să fie înșelat și mai departe. Acum i se vorbește de uniune personală. Eu am crescut între maghiari, și nu voesc să văr ceartă între ei și între slovaci: avem trebuința unul de altul. Nu aprob tonul, cu care s'a primit ieri în cameră vorbirea deputatului Alexandru Vaida. Nu trebuie să uităm, că grobianitățile, cu care ne gratificăm aici, când ajung în America iau dimensiuni ca și când ne am fi ucis unii pe alții; și dacă Lovász y a zis că e prietenul înțelegerii, ziarele americane vor spune că în camera Ungariei se găsește 73 de prieteni ai înțelegerii, căci șaptezeci și trei au votat împotriva pedepsirii lui Lovász y.

Sânt incredințat, — continuă Juriga, — din partea consiliului național slovac (Mare sgomot în partidul muncii)... să citească declarația dată din partea națiunii slovace din Ungaria. — În mijlocul sgomotului citește declarația, care cere dreptul de dispunere de sineși și pentru slovaci, și nu recunoaște îndreptățirea acestui parlament de a vorbi în numele națiunii slovace, căci în cameră să afle numai doi deputați slovaci, ear pe dreptate ar trebui să fie patruzeci.

Szűllő Géza: De ce n'ați ales atâtea?

Juriga: Fiindcă știți foarte bine, cum se fac alegerile. Urmând să citească declarația, consiliul național slovac așteaptă, ca la congresul de pace să se aperse interesele națiunii slovace prin reprezentanții săi. — Voind să citească o poezie în limba slovacă, se produce earăș mare turburare între deputați. Juriga, după ce constată că nu i se permite să vorbească în limba sa maternă, citește poezia ungurește, și declară

că stăruiește asupra dreptului de dispunere de sineși atât pentru slovaci, cât și pentru maghiari, români, germani, sârbi și izraeliți, și pentru toate popoarele lumii. Vorbitorul termină cu dorința, ca Atotputernicul să ne facă părtași cu o nouă ordine a lucrurilor, în care omenimea întreagă, fără deosebire, să se bucure de egalitatea drepturilor.

Proxima ședință în 22 I. c. În ședința din 22 I. c. contele Mihail Károlyi își motivează propunerea privitoare la construirea independenței depline a Ungariei. Calea pentru a ieși la liman din situația grea actuală, — zice Károlyi, — nu este alta decât încheierea imediată a păcii, dacă nu se poate altfel, a păcii separate. (Aprobare în stânga). Din vina guvernului, ne aflăm într-o stare siluită, umilitoare fără păreche în istoria lumii. De aceea trebuie să se încerce tot ce e cu putință. Națiunea cehă trebuie recunoscută ca atare, firește fără a-i admite pretenșiunile asupra teritoriului ungar. Lucrul de căpetenie este, ca guvernul să-și părăsească postul îndată. (Aprobări la Károlyiști). Trebuie să vie un guvern, la care să participe și naționalitățile, și care este gata să încheie chiar și pace separată. Károlyi terminând zice: «Guvernul trebuie să intre în acțiune, la din contră sânt hotărât să intru eu în acțiune!»

Ministrul prezident Wekerle declară, că aprobă cele spuse de antevorbitor cu privire la pășirea pe terenul acțiunii; dar se cere lucru imposibil atunci, când ni se spune să facem pace separată de Germania. În locurile primejdite, — zice Wekerle, — stau și astăzi soldați germani să apere integritatea țării noastre. Răspunzând lui Károlyi, Wekerle spune că nu recunoaște unire ceho-slovacă; slovacii voesc să rămână cu noi. N'avem să protestăm, dacă partea din statul sud slav, ce aparține la noi, se va uni cu celelalte provincii sud-slave. În toate chestiunile acestea, lucrul principal este a nu slăbi punctul de vedere național ungar. (Fényes intrerupe: Toată vorba ministrului prezident este minciună!) — La propunerea prezidentului camerei, deputatul Fényes, admoniat de două ori, are să fie judecat de secția de imunitate. — Wekerle urmând: Am fost cu deosebită considerare la libertatea presei; pe viitor însă voi fi silit a fi mai strict. Cauze economice și financiare împiedică executarea imediată a uniunii personale, care însă are să fie împlinită cu atât mai vârtos, că guvernul va prezenta în zilele apropiate un proiect în acest înțeles. Cere respingerea propunerii făcute de Károlyi. Camera aprobă.

Mai vorbesc deputații: Ráth, Hock, și se trece la discuția indemnitații.

În ședința din 23 Oct., sub președinția lui Carl Szász, a vorbit mai întâi deputatul sibiian, Rudolf Brandisch, în numele conducătorilor germani naționali din Ungaria, cari au ținut consfătuiri în Budapesta și Viena. Brandisch prezintă o declarație, în care se cere dreptul de a putea participa la dezvoltarea culturii naționale pe toate terenele vieții naționale și de a putea întrebuința limba maternă germană în toate ramurile vieții publice.

Deputatul român Petru Mihályi (din partidul constituțional 48-ist) polemizează cu Al. Vaida, zicând că deputatul Vaida nu este îndreptățit a vorbi în numele tuturor românilor din Ungaria, deoarece masele poporului român au urmărit și în trecut totdeauna o politică de-a lucra în armonie cu poporul maghiar și tot asemenea vor proceda și în viitor, când Ungaria va fi neatârnată.

Desider Polonyi (din partidul Károlyi) arată părerea partidului său asupra influenței păgubitoare a Germaniei în Ungaria. În problema croată având punctul de vedere al lui Ludovic Kossuth, care a recunoscut pe față dreptul de independență națională a Croației. Oratorul așteaptă dela sentimentul de dreptate al croaților, că nu vor pune pedeci Ungariei, în ceea ce privește dreptul ei natural de a avea ieșire la mare.

Ludovic Szilágyi se ocupă cu armistițiul, cu apărarea granițelor, cu o nouă organizare a armatei și a desarmării.

Contele Albert Apponyi spune, că Ungaria n'are motive d'a se opune năzuințelor de neatârnată ale cehilor. Tăra cehilor este realitate. Dar expresiunea «ceho-slovac» nu-i alt ceva decât o formulă goală. Tocmai slovacii sânt naționalitatea nemaghiară cea mai leală. Vorbitorul crede, că acțiunea de pace trebuie continuată. Dacă nu putem merge pe calea deschisă de Wilson, trebuie să alegem alte căi.

Urmează la cuvânt deputatul Aladár Balla, care zice că Austria, și nu Ungaria, poartă vina războiului. — Despre continuarea ședinței raportăm la alt loc al ziarului nostru.

Știrile războiului

Budapesta, 23 Oct. (Of.) Frontul italian: Vie activitate de artilerie și de avia-tori pe întreg frontul.

Frontul din Balcani: Trupele noastre în Albania se apropie de hotarul dintre Muntenegru și Albania. La Morava de vest și la nord de Crușeva mai durează luptele de ariergardă. O încercare de trecere la Cralievo am zădărnicit-o.

Budapesta, 24 Oct. (Of.) Frontul italian: Ieri s'a desfășurat un foc vehement de artilerie dușmană între Brenta și Piave și în teritoriul dela Montello. De altfel bateriile dușmane desvoltă o activitate mai vie.

Frontul din Balcani: Presiune mai mare dușmană ne-a făcut să retragem la Iagodina frontul aliaților din teritoriul dela Zajecear. La Iagodina am respins atacuri tari sârbești.

Șeful statului major.

Aviz rectificat

Sistarea prelegerilor din cauza boalei spaniole s'a prelungit și la școala civilă de fete cu internat a Asociațiunii până în 9 Noemvrie n. 1918.

Direcțiunea școlai.

Știrile zilei

Părechea domnitoare în Gödöllő. Maiestatea Lor, regele Carol și regina Zita, au asistat Marți la inaugurarea universității din Dobrițin, unde li s'a făcut o entuziastă primire. Părechea domnitoare a primit, în sala consiliului comunal din acel oraș, numeroase deputațiuni. Dela Dobrițin Maiestatea Lor au plecat la Gödöllő, unde vor petrece câteva săptămâni.

Distincții militare. S'a acordat dlui subcolonel I. r. Teodor Romanu, dela comanda cercului de completare, Sibiu, crucea de cavaler al ordinului Francisc Iosif cu decorație de război. Crucea pentru merite militare clasa a 3-a, cu decorație de război și săbii, s'a conferit dlui locotenent dela regimentul de artilerie de câmp Nr. 35 Iordan Munteanu.

† Nicolae Zigre. Despre moartea venerabilului fruntaș bihorean, primim din partea familiei următorul anunț: Cu inima zdrobită de durere, în numele tururilor rudenilor, facem cunoscut, că mult iubitul și preabunul nostru tată, moș, cumnat Nicolae Zigre senior, avocat, secretar mitropolitan în pens., deputat sinodal și congresual, prezidentul comitetului parohial din Oradea mare, membru în direcțiunea institutului «Bihoreana» etc. în anul al 75-lea al vieții sale petrecute în muncă neobosită și desinteresată, închinată bisericii, neamului și familiei sale, în ziua de 21 Octomvrie n. 1918 și-a dat sufletul nobil în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale fericitului în Domnul se vor transporta din casa mortală (str. Beöthy Udön Nr. 9) Miercuri în 23 Octomvrie n. a. c. la orele 2 p. m. la biserica catedrală ort. rom. din Oradea mare, de unde, după săvârșirea ceremonialului bisericesc, se vor așeza spre odihnă veșnică în cimiterul Rulikovsky. Oradea mare (Nagyvárad), la 21 Octomvrie 1918. — Suflet bun și nobil, odihnește în pace! *Jalnica familie.*

Dispoziția în Croația. Din Viena se anunță: Monarhul a primit audiență la 21 I. c. pe deputații croați Horvat, Frank, profesorul Pazman. Din declarațiunile deputaților croați se învederează, că majoritatea precumpănitoare a provinciilor sudslave poartă sentimente dinastice pronunțate, și nu voeste să știe de o slăbire a imperiului habsburgic prin ieșirea lor de sub această dinastie. Aceste provincii voesc să trăească și mai departe sub sceptrul habsburgic, dar având independență națională. Ele n'au nici un fel de pornire dușmănoasă față de Ungaria sau de Austria.

Stat independent austro-italian. Din Görz se anunță: Consiliul național italian, sub președinția deputatului Faidutti, s'a proclamat în 22 Octomvrie de stat independent italian în Friaul.

De pe câmpul luptelor din Sârbia. Conform știrilor sosite în Viena, pe teatrul războiului din Sârbia se găsesc trupe de negri în șirurile armatei trimise de înțelegeri. În batalioanele franceze sânt distribuți senegalezi, cari au fost aduși acolo dela frontul apusean.

În captivitate japoneză. Conform rapoartelor oficiale japoneze, 15 mii de supuși austro-ungari, cari se aflau în captivitate rusească de război și voiau să fugă prin Mandșuria, au ajuns acum captivi la japonezi.

Școalele închise din cauza epidemiei. Vicecomitele comitatului Sibiu, în considerare că epidemia de boală spaniolă n'a încetat, a prelungit ordonanța de închidere a școalelor până în 9 Noemvrie n.

Binevoitoare contribuiri. La fondurile administrate de Reuniunea sodalilor români în Sibiu s'au mai făcut următoarele daruri:

DI. Alexandru Fugăda, preot militar în Graz, 20 coroane; dl Ioan Candrea, anticar în Sibiu, 10 cor. — În loc de cunună peritoare pe cosciugul fostului învățător I. p. Nicolae Iosif, au dăruit domnii: P. Lucuța, I. Chirca (Săliște), A. Cosciuc, Dr. Ilie Iancu, T. Popovici, R. Simu, Dr. V. Stan, Dr. I. Stroia, câte 5 coroane, Dr. L. Boreia, Dr. Octavian Costea, câte 10 coroane, A. Teodor, Dr. G. Proca, A. Vlad, preot (Mag) și V. Tordășianu, câte 5 coroane.

Prezidentul Reuniunii exprimă călduroase mulțumiri.

Pus în libertate. Comisiunea parlamentară, aleasă pentru a pregăti procesul împotriva guvernului Brătianu, a hotărât să pună în libertate pe fostul ministru de agricultură Al. Constantinescu, împotriva, căruia se ridicaseră grave acuze. Camera română a decis cu 72 voturi, contra 9, ca Al. Constantinescu să fie liberat.

Un dar de două mii de coroane. Ni se scriu din Comana de sus următoarele:

E lung șirul eroilor fără nume, pe cari neamul românesc din această țară i-a trimis în focul luptelor. Statornici în iubirea de țară și domnitor, prin virtutea, credința și curajul lor ne-au apărât ca vajnici luptători pe toate fronturile. Dar în focul luptelor moartea îi păștea pe mulți și în împărăția ei le gătea lor locul.

Un astfel de erou fără de nume a fost și Iosif Alecsandru Frâncu din Comana de sus. Împreținit de tinăr, ca orfan de tată, cu greul și cu munca, crescut la adăpostul bunelor învățături ale bisericii, și în moravuri drepte și cinstite prin mama sa văduvă, ni-a fost în timp de pace vrednic tovarăș în lucruri bune și îndreptător spre frumoase pilde. Atras în vârtejul războiului a fost credincios steagului împărătesc, și sub fluturarea lui a luat parte la mersul biruitor prin Polonia rusească. Rănit de moarte la Luck și abia întremat veni earăș la căminul său; dar greul războiului, puterea ranei și a durerilor, i sleiseră vâjjoșia corpului, căruia moartea acum i-a pus sfârșit.

Intru pomenirea lui, și spre ajutorarea bisericii și a neamului, căroră el bun și înțeleghător fiu li-a fost, nemângăiata mamă, Maria Alecsandru Frâncu și fratele lui, învățătorul confesional Ioan Al. Frâncu, au făcut bisericii noastre frumosul dar de 2000 (două mii) coroane, cu menirea ca năzuința parohiei de a-și zidi o nouă biserică cu atât mai grabnic să se intruzeze. Prin fapta aceasta vrednicii donatori ni-au arătat calea pe care ne putem achita de jertfele de sânge ce s'au adus de fiii neamului; căci întărind și ridicând biserica, le veșnicim și pomenirea lor. Pentru repausul în Domnul vărsăm lacrimi de jale; ear vrednicilor donatori le aducem mulțumită. Tatăl ceresc să odihnească cu cei drepti pe fericitul răposat, ear fapta nobilă a dăruitorilor să o binecuvinteze cu mila sa nesfârșită. *G. B.*

† Mărioara Florea născ. Vlassa, soția d-lui Dr. Octavian Florea, după o boală grea, împărțită cu sf. Sacramente ale muribunzilor, Duminecă în 20 Octomvrie a. c. la 1 oră d. a. și a dat sufletul în mâinile Creatorului, în anul al 30-lea al etății și al 8-lea al fericitei sale căsătorii. Osămințele decedatei s'au așezat spre odihnă veșnică, în 22 Octomvrie n. la 2 ore d. a. în Sâncel. Odihnească în pace!

Aviz. Dela poliția orașului Sibiu primim: Publicul e făcut băgător de seamă, că este oprit să intervină în afacerile de serviciu ale patrulelor și posturilor militare, cu prilejul arestării de persoane militare, luând parte pentru acestea, sau indemnându-le să se opună autorităților. Să nu se peardă din vedere, ca poliția militară și patrulele de soldați fac așa numitele razii tocmai în interesul siguranței publicului civil, pentru a-l feri de fapăturile criminale săvârșite din partea desertorilor și a altor elemente primejdioase.

Nr. 342/1918 Prot.

(269) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante **Almașul mic** cu filia Bunești, de clasa III, prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar concurenții să se prezinte în comună — cu știrea subscrisului, — pentru a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, 27 Septemvrie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Geoagiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici,
protopop.

Nr. 338/1918.

(270) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III. **Cigău** în sensul ord. Cons. Nr. 9133 Bis. dela 5 Sept. a. c. se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă; îmbunătățire pusă în vedere.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar concurenții să se prezinte în comună — cu știrea subscrisului — pentru a se face cunoscuți cu poporul.

Geoagiu, 25 Septemvrie v. 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Geoagiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 379/1918.

(271) 1—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român» pentru întregirea următoarelor posturi din tractul Deva:

1. Un post de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa III **Nevoș**, pe lângă parohul Ioan Șinca.

Emolumentele capelanului sânt, afară de dotațiunea dela stat menită pentru capelan, încă jumătate din toate venitele stolare din biserică și afară de biserică de orice natură, precum și jumătate din birul preoțesc.

2. Un post de paroh în parohia de cl. III. **Almașul mic** cu filia Archia.

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții sânt poștiți a se prezenta pe lângă încunoștințarea subsemnatului în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Deva, la 4 Octomvrie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Deva în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Nr. 522/1918. prot.

Concurs

În conformitate cu Veneratul ordin consistorial din 25 Septemvrie a. c. Nr. 9833 Bis. se publică concurs pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa III. **Teine**, în tractul Sighișoara, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, iar concurenții pe lângă încunoștințarea subsemnatului să se prezinte în vreo Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a cânta, cuvânta, respective celebra, și a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 6/19 Octomvrie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

Redactor responsabil Dr. Nicolae Regman.

Nr. 512/918

(267) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățăto-rești la școalele primare conf. gr. or. din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de **15 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Gârbova**, un post cu salariu din cassa bisericii conform 54 al art. de lege XVI din 1913.

2. **Dobârca**, un post cu salariu fundamental de 1000 cor., cvarțir în natură și lemne de foc.

Reflecții să se înainteze în termenul deschis petițiile concursuale subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Învățătorii aleși vor fi datori a cânta și a conduce elevii la biserică în toate Duminecele și sârbători.

Miercuria, 2 Octomvrie 1918.

Oficiul protopopesc ort. român al Mercuri în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Avram S. Păcurar,
protopop.

Hotel și ospătarie

cu bun renume, având o șură mare, două grajduri, grădină nou restaurată, 3 fronturi la stradă, proprietatea lui **Wenzel Hofmann** în **Szeceșel** (Săcel), este de vânzare cu preț ieftin, prin **Victor Dressnandt**, Sibiu, Strada Ciznădiei 51.

ESTE CLAR DEPLIN

că o damă cultă nu poate întrebuința, decât pudră-Diana și cremă-Diana.

Doză de probă . . . 3— K
Doză mare 6— K

De vânzare pretutindeni!

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană**:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu**Predici**

de
Mihai Păcățian,
protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteratul B.-Comloșului
Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria**
: **Arhidiecezană** din Nagyszeben — Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților ro-mâni și ale elevilor seminariilor

de
Aurel Popoviciu,
duhovnic-econom seminariilor, instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decisiul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu **5 Cor.**
plus 50 fil. porto, recomandat.

La «**Librăria arhidiecezană**» din Sibiu—
: : Nagyszeben se află de vânzare : :

Căzut-a cununa capului nostru

cuvântări funebreale

de

Dr. Ioan Lupaș.

Prețul unui exemplar **8 Coroane**, plus
porto postal recomandat 1 Cor.

La «**Librăria arhidiecezană**» din Sibiu—
: : Nagyszeben se află de vânzare : :

Brazde în ogorul lui Hristos

de

Dr. Ștefan Cioroianu.

Prețul unui exemplar **6 Coroane**, plus
porto postal recomandat 1 Cor.

In editura Comisiunii administrative a ti-
: : pografiei arhidiecezane a apărut : :

Manual de cântări bisericești

sau

Octoiul mic

care cuprinde: Rânduiala Vecerniei, Utre-niei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polileul, Pripelele, Catavasiile, Irmoasele, Svetilnele ș. a.

Se află în depozit spre vânzare la
«**Librăria Arhidiecezană**».

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă Cor. 5-50, plus porto postal reco-mandat 70 fileri. — Legătură imitație de piele Cor. 7-50, plus porto postal recomandat 70 fileri.

Revanzătorilor li se dă **10%** rabat.

Potire, Discuri, Lingu-
rițe, Cădelnițe, Cruci și
: : : Candelă : : :

se pot procura prin

Librăria Arhidiecezană.**A apărut**

in editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preaînălțatului împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religie gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavalier al ordinului **Francisc Iosif** clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru merite, membru în casa magnatilor etc. etc.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copcii și ornament aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu **20 cor.** scumpindu-se pielea, legată în pânză neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu **15 cor.** Revanzătorilor se dă rabat **10%**. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și tranchică.

Vor apărea în curând și se primesc prenotări la următoarele

Noui compozițiuni muzicale de Zib. Brediceanu

Hora (Re ♯ major — Des dur) Cor. 4—
Hora (La ♯ major — As dur) „ 4—
Doine și cântece românești pe teme populare, caiet V. „ 10—
Jocuri românești pe teme populare, caiet V. „ 10—
plus porto postal recomandat 1 coroană.

Piese vechi, epuizate, au apărut în edițiuni noi.

Catalog trimite gratuit **Librăria arhidiecezană** Sibiu—Nagyszeben.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vân-
zare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evange-liști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **300 cor.**

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **250 cor.**

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **200 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți impri-mați evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite cu cutie de păstrat **80 cor.**

Evangelia legată în piele roșie cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, **50 cor.**

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane